

SeniorNet Huddinge

Mobilt BankId och digitala brevlådor

Tänk säkert!

1

E-legitimation

Vad är e-legitimation

- E-legitimation behövs för att, över internet, enkelt och säkert ha kontakt med myndigheter, organisationer och företag
- Med en e-legitimation får du enkelt tillgång till många tjänster på nätet. Förutom att betala räkningar, swisha pengar och se dina lån på banken kan du prata med din vårdcentral, deklarerar och anmäla flyttning hos Skatteverket, hålla koll på dina apoteksrecept och sköta kontakten med Försäkringskassan.
- E-legitimation kan i många fall användas för att ingå avtal och signera handlingar
- Antalet tjänster där du kan använda e-legitimation blir hela tiden fler.

2

TÄNK SÄKERT!

Det är lätt hänt att värdefull information hamnar i fel händer. Det tråkiga är att konsekvenserna kan bli allvarliga.

- **Ingen** som är seriös ringer upp dig och ber dig att använda e-legitimationen inte för något syfte. Avsluta samtalet direkt, oavsett vad det handlar om.
- Genom att tänka på hur du agerar på nätet och genom enkla åtgärder så kommer du långt i vårt uppkopplade liv med smarta saker.

Din e-legitimation är en värdehandling

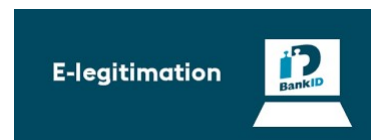
- Din e-legitimation är en personlig id-handling, precis lika mycket som pass, körkort och id-kort.
- Du ansvarar för allt som din e-legitimation används till och du får inte använda den till att släppa in någon annan (alltså logga inte in någonstans på någon annans uppmaning)
- Låt inte någon annan använda din e-legitimationen (lika lite som du låter någon använda dina andra legitimationshandlingar)
- Se till att mobiltelefonen, surfplattan eller datorn där du har e-legitimationen är säkra och att du spärrar e-legitimationen om du tror att någon annan har kommit åt den.
- Välj en kod som är svår att gissa sig till.
- Berätta inte koden för någon, inte ens om det är en familjemedlem.

Din legitimation är personlig!

- Det blir allt vanligare att personer och företag vill "hjälpa dig att samla information om dig på ett ställe". Till exempel kan det på deras webbplats stå "Legitimeras dig så att vi kan hämta din information". **Gör inte det!**
- Både du och de personer eller företag som du släpper in kan göra sig skyldiga till ett brott som kallas missbruk av urkund.
- Tänk på att om du loggar in åt någon annan, genom att du använder din e-legitimation – till exempel BankID, kan dessa företag eller personer t.ex. flytta över pengar från dina konton och enkelt hämta alla uppgifter om dig från andra webbplatser.

E-legitimation / BankID

- För att e-legitimation måste du ha ett svenskt personnummer.
- Banker och Telia kan utfärda e-legitimationer
- Telia E-legitimation kan man få via Skatteverket och Skatteverkets ID-kort (kräver också en kortläsare) eller via Telia.
- BankID är
 - en vanlig typ av e-legitimation
 - BankID är en svensk branschstandard för e-legitimationer som är gemensam för Sveriges storbanker

BankID säkerhetsprogram eller säkerhetsapp är ett program som du måste ha i din dator eller mobila enhet för att kunna beställa och använda BankID.

- Du beställer BankID via din Internetbank. Vid din beställning kommer du att installera BankID säkerhetsprogram om du inte redan har det installerat.
- BankID kan du ha på en dator. Mobilt BankID installeras i en mobiltelefon eller på en surfplatta.
- Hur du beställer ett BankID skiljer sig åt mellan olika banker. Hos vissa banker krävs ett personligt besök på bankkontoret där du legitimerar dig med godkänd ID-handling, medan du hos andra kan logga in på din Internetbank och beställa ditt BankID direkt.

Läs mer på: <https://support.bankid.com/sv>

Mer att tänka på

Tips Använd BankID där det erbjuds (det gör att du kan minska antalet lösenord att komma ihåg)

För övriga inloggningar:

- Använd så ofta som möjligt unika lösenord
- Använd starka lösenord som innehåller små och stora bokstäver, siffror och specialtecken. Aldrig ord som ingår i ordlistan
- Använd tvåstegsautentisering. Nyttan med det är att det är mycket svårare för någon att komma åt ditt konto. För att lyckas bryta sig in måste de komma åt både ditt lösenord och din mobiltelefon. Exempel på tvåstegsautentisering:
 - Ett lösenord plus en engångskod som skickas med SMS. Det går då till så, att efter att man har matat in sitt lösenord så får man (automatiskt) ett textmeddelande med en kort teckenserier att mata in.
 - Ett lösenord plus att man ska starta mobilens kamera och fotografera en QR-kod på skärmen

Att använda Mobilt BankID

Första gången du loggar in på Internetbanken med Mobilt BankID behöver du verifiera på samma sätt som du hittills verifierat betalningar på internetbanken.

Det är **inloggning och signering** av betalningarna som skiljer allt annat med räkningarna gör du på samma sätt som med annan inloggning.

Din BankID app startar automatiskt vid inloggning och signering

Mobilt BankID

För att komma igång med mobilt BankID behöver du skriva under ett avtal på internetbanken, ladda ner BankID-appen till din telefon och få en aktiveringskod.

1. Ladda ner och installera BankID säkerhetsapp på den enhet där du vill ha ditt Mobila BankID. Beroende på vilken enhet du har laddar du ner från App Store, Google Play eller Windows Store (länkar till resp. webbplats hittar du på din banks webbplats eller på BankID:s webbplats)

Mobilt BankID

2. Beställ Mobilt BankID via din bank
 - a) logga in på banken som vanligt
 - b) någonstans finns att välja att ansöka om Mobilt BankID.
 - c) Notera aktiveringskoden du ser på skärmen
3. Aktivera Mobilt BankID.
 - a) Öppna BankID appen på din enhet och klicka på Hämta BankID
 - b) skriv in ditt personnummer och aktiveringskoden.
 - c) Välj en ny säkerhetskod 6 eller fler siffror (det är bara du som har din säkerhetskod, glömmmer du den får du ladda nytt Mobilt BankID)

2019-10-09

Sonja Kvål

11

11

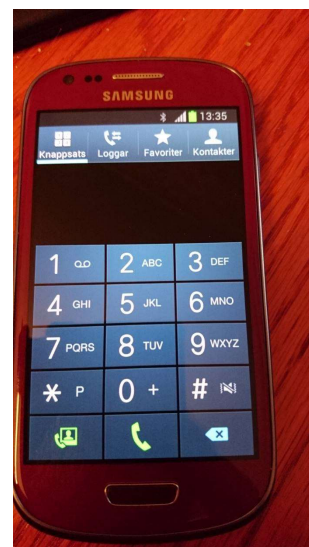
Tips för säkerhetskod till Mobilt BankID

6 eller fler siffror kan vara svårt att komma ihåg, eftersom man inte kan ta siffror (ex. födelsedata, telefonnummer) som någon kan gissa sig till

Eftersom knappsatsen på telefonen har både siffror och bokstäver kan man välja ett ord eller namn man kan komma ihåg.

Exempel: Siffrorna 86586870 som kan utläsas som VolvoV70

Eller: 64772610 som kan bli Missan10 eller nipran10

2019-10-09

Sonja Kvål

12

12

Att tänka på

- Lämna **aldrig** ut lösenord och koder! – Det finns ingen som av legitima skäl frågar efter det.
- Var restriktiv med att lämna ut kontonummer. Lämna bara till mottagare du litar på. (*Banken har ju redan dina.*)
- Logga aldrig in med BankId på någon annans uppmaning..
- Ha olika lösenord.
 - Ett säkrare till bankid, e-posten och till ställen som rör din ekonomi.
 - Till Aftonbladet, DN och andra informationskanaler kan man ha samma (eller liknande) lösenord.

Så kapas Bank-ID

- Film om hur man undviker att få sitt BankID kapat (ca 10 min lång):
<https://www.youtube.com/watch?v=A3hBZnxdg0s>

Länkar BankID

Bankerna har instruktioner på Youtube för hur du installerar och aktiverar Mobilt BankID:

- Beställa nytt BankID steg för steg (generell):
<https://www.youtube.com/watch?v=7shj3XbgY2A>
- Swedbank: Så skaffar du Mobilt BankID
<https://www.youtube.com/watch?v=u6J0dOoRA54>
- SEB Beställa nytt BankID Steg för Steg med din Digipass
<https://www.youtube.com/watch?v=-U87NRm3-Xw>
- Handelsbanken: BankID – så här funkar det
<https://www.youtube.com/watch?v=025pHj5KHNU>
- Nordea: Hur kommer jag igång med Mobilt BankID
<https://www.youtube.com/watch?v=ib4TTVIT2Uc>

Källor för e-legitimation/BankId

- Myndigheten för Digital förvaltning. [e-legitimation.se](https://www.e-legitimation.se)
– Ditt digitala id-kort: <https://www.e-legitimation.se/skyddadinelegitimation.4.769a0b711614b669f293f5.html>
- BankID e-legitimation.: <https://www.bankid.com/>
- Telia e-legitimation på smart kort:
<https://www.telia.se/privat/bredband/tjanster/produkt/e-legitimation>

Digitala brevlådor

En tjänst för att få post från myndigheter och ofta också från företag digitalt istället för på papper.

17

Digital brevlåda

Skaffa en digital brevlåda så får du post från myndigheter digitalt i stället för på papper. Till skillnad från vanliga mejl är den digitala brevlådan säker eftersom inloggning sker med e-legitimation, till exempel Mobilt BankID.

En digital brevlåda är

- Gratis, miljövänlig och tillgänglig var du än är.
- En e-tjänst i form av en webbaserad brevlåda dit företag och privatpersoner kan få digital post från myndigheter och företag.

2019-10-09

Sonja Kvål

18

18

Digital brevlåda – dessa finns

Kivra

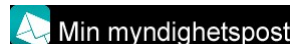
Digimail

E-Boks

Min myndighetspost

Gemensamt för dessa digitala brevlådor är att man loggar in med Mobilt BankID.

Kom ihåg att du är ansvarig för att läsa din myndighetspost.

Vilken post kommer i den digitala brevlådan?

- Min Myndighetspost är statens brevlåda för dig som bara vill ha post från myndigheter och kommuner.
- Kivra, Digimail, E-Boks:
 - Post från myndigheter och kommuner
 - Post från företag; det kan skilja från vilka företag mellan de olika digitala brevlådorna.

Min myndighetspost

- Vad?: Statens brevlåda med post från myndigheter och kommuner du har valt.
- Hur vet jag när jag fått post? – Du blir aviserad via e-post och/eller sms när du har fått ett nytt meddelande.
- Kan jag dela min post med någon annan? – Ja du kan ge hanterings- eller läsrättigheter åt någon du valt.
- Kan jag betala fakturor? -- ?
- Kan jag signera avtal? -- ?
- Kan jag svara på meddelanden? – Nej, du måste kontakta den myndighet som skickat meddelandet.

- Vad? – Post såsom deklarationen, fakturor, årsbesked, kreditupplysningar och lönespecifikationer från anslutna avsändare som du har en relation till.
- Hur vet jag när jag fått post? – Du får en e-postavisering (och en pushnotis om du använder appen i mobilen)
- Kan jag dela min post med någon annan? – Du kan enkelt dela din digitala brevlåda så att andra kan läsa och hantera din post (t.ex. gemensamma fakturor).
- Kan jag betala fakturor? – Det finns en betaltjänst som gör att du kan betala fakturor med ett klick.
- Kan jag signera avtal? – Det finns en tjänst som kan laddas upp för digital signering av avtal.
- Kan jag svara på meddelanden? -- ?

Digimail

- Vad? – Post såsom deklARATIONEN, fakturor, årsbesked, kreditupplysningar och lönespecifikationer från anslutna avsändare som du har valt.
- Hur vet jag när jag fått post? – Om du har laddat ner Digimailappen skickar vi en push-notis till din smartphone/läsplatta. Om du inte har appen skickar vi istället notisen via e-post.
- Kan jag dela min post med någon annan? -- ?
- Kan jag betala fakturor? -- ?
- Kan jag svara på meddelanden? -- ?

2019-10-09

Sonja Kvål

23

23

E-Boks

- Vad? – Post såsom deklARATIONEN, fakturor, årsbesked, kreditupplysningar och lönespecifikationer från anslutna avsändare som du har valt.
- Hur vet jag när jag fått post? – Du blir aviserad via e-post
- Kan jag dela min post med någon annan? – Du kan enkelt bjuda in andra att läsa eller hantera din post.
- Kan jag betala fakturor? -- ?
- Kan jag signera avtal? – Det finns en signeringslösning
- Kan jag svara på meddelanden? – Ja svara och bifoga filer.

2019-10-09

Sonja Kvål

24

24

SeniorNetHuddinge

112 SOS Alarm

25

SeniorNetHuddinge

112-appen

Med 112-appen kan du bland annat

- ringa 112 – därmed skickas din exakta position till SOS Alarm.
- få information när det exempelvis inträffar en olycka eller brand i din närhet.
- ta emot VMA (Viktigt meddelande till allmänheten) och annan liknande krisinformation.
- lära dig mer om trygghet och säkerhet genom kristips, instruktionsfilmer med mera.
- få ökad kunskap om andra viktiga samhällsnummer.
- Appen finns tillgänglig för alla som bor eller vistas i Sverige och är helt kostnadsfri.

2019-10-09 Sonja Kvål 26

26

SeniorNetHuddinge

2019-10-09

Sonja Kvål

27

27

SeniorNetHuddinge

Ladda ner och installera

- Ladda ner appen från Google play eller App Store
- Godkänn och fortsätt
- För att kunna använda appen fullt ut behöver du starta appen och godkänna att appen får använda din platsinformation: Klicka på "Tillåt alltid"
- Vill du få viktig samhällsinformation och om vad som händer i ditt område så godkänn att SOS Alarm får skicka Push-notiser
- Läs och godkänn villkoren
- Registrera ditt telefonnummer och klicka på verifiera telefonnummer
- Då får du en verifieringskod som du snabbt noterar och sedan skriver in i avsedd ruta. Klicka på OK
- Nu är du inne i appen.

2019-10-09

Sonja Kvål

28

28

Så funkar 112-appen

- Se information och en liten film om appen, hur man installerar och hur appen funkar.

<https://www.sosalarm.se/vara-tjanster/tjanstekatalog2/112appen/>

2019-10-09

Sonja Kvål

29

29

112-Appen

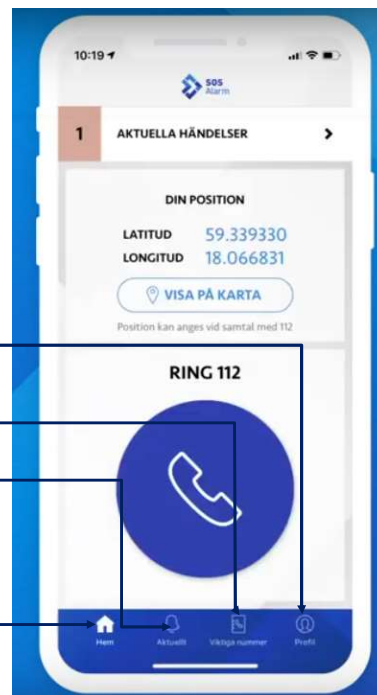
Så här ser det ut när du öppnar appen.
För att ringa 112 behöver du dessutom klicka på telefonluren

Din profil

Viktiga meddelanden

Aktuella meddelanden

Hem-läge

2019-10-09

Sonja Kvål

30

30

Säkerhet på nätet

Några länkar som kan vara bra att ha

31

Länkar

Internetkunskap från Internetstiftelsen: <https://internetkunskap.se/>

Webbplats för Myndigheten för digital förvaltning: <https://www.digg.se/>

Checklistor för olika händelser som har med säkerhet att göra finns på DinSäkerhet.se: <https://www.dinsakerhet.se/checklistor/?category=9>

På seniornet Sweden under studiematerial:
<https://seniornet.se/studiematerial/sakerhet/>

I kampanjen "Tänk säkert" får du tips om hur du kan använda internet på ett säkrare sätt

<https://www.dinsakerhet.se/tank-sakert>
<https://www.dinsakerhet.se/mediagalleri/?category=9>

32

Tack för idag!

Har ni blivit något klokare?